

روانشناسی کودک و نوجوان

حسین محمودزاد، فریدون مظفری، فریدون محمدی، فرشته یاراحمدی

۱۳۹۷

مؤسسه آموزشی تألیفی ارشدان

عنوان و نام پدیدآور	:	روانشناسی کودک و نوجوان/ حسین محمودی ... [و دیگران].
مشخصات نشر	:	تهران: موسسه آموزشی تالیفی ارشدان، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	:	۳۲۴ ص.
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۹۹۵-۵۰۲-۲
وضعیت فهرست نویسی	:	فیبیا
یادداشت	:	مؤلفین حسین محمودی، فریده مظفری، فریدون محمدی، فرشته یاراحمدی.
موضوع	:	کودکان -- روان شناسی
موضوع	:	Child psychology
موضوع	:	نوجوانان -- روان شناسی
موضوع	:	Adolescent psychology
شناسه افزوده	:	محمودی، حسین، ۱۳۶۶-
رده بندی کنگر	:	۱۳۹۷BF۷۲۱ / ۹
رده بندی دیویی	:	۱۵۴
شماره کتابشناسی ملی	:	۵۵۱ ۱۳۹

مؤسسه آموزشی تالیفی ارشدان

روانشناسی کودک و نوجوان

حسین محمودی، فریده مظفری

فریدون محمدی، فرشته یاراحمدی

آموزشی تالیفی ارشدان

اول

اول ۱۳۹۷

فریدون محمدی

www.irantypist.com

www.irantypist.com

۹۷۸-۶۰۰-۹۹۵-۵۰۲-۲

۱۰۰۰

www.arshadan.com

www.arshadan.net

۰۲۱۴۷۶۲۵۵

۳۵۰۰۰ تومان

■ نام کتاب:

■ تألیف:

■ ناشر:

■ ویرایش:

■ نوبت چاپ:

■ ویراستار ادبی:

■ حروفچینی و صفحه آرایی:

■ طراح و گرافیک:

■ شابک:

■ شمارگان:

■ مرکز خرید آنلاین:

■ مرکز پخش و توزیع:

■ قیمت:

پیشگفتار

در زمینه مسائل کودک و نوجوان تاکنون کتابهای زیادی توسط صاحب نظران ایرانی و خارجی تالیف گردیده است. گستردگی ابعاد وجودی انسان از یک طرف و تغییرات اجتماعی از طرف دیگر، نیازهای جدیدی را در زمینه تربیت کودکان ایجاد می کند، و نباید فراموش کنیم که کودکان و نوجوانان یعنی آینده سازان، دانشمندان و محققین، روانشناسان و مشاوران آینده کشورند. بنابراین برای تربیت مردان بزرگ آینده والدین باید با رمز و رموز روحی، روانی، فکری و تربیتی فرزندان آشنا شوند. تا آنکه آماده سازی نسل آینده بهتر موفق شوند، بدین منظور کتاب حاضر در نه فصل سعی دارد اطلاعات مختصر در زمینه رشد کودک و نوجوان ارائه دهد، بر این اساس در فصل اول کتاب به عوامل مؤثر بر رشد کودک پرداخته است. فصل دوم به مراحل رشد از دیدگاه اسلام می پردازد، در فصل سوم به خصوصیات کودک از بدو تولد تا دوره نوجوانی می پردازد. فصل چهارم عوامل مرتبط با اختلالات کودک به رشته تحریر درآمده است. خلاقیت و شیوه های پرورش آن در فصل پنجم مورد بحث قرار گرفته است. فصل ششم با عنوان نقش و تاثیر اینترنت، ماهواره، تلویزیون و تلفن همراه بر رشد کودک و نوجوان به رشته تحریر درآمده است. دوره نوجوانی بطور مفصل در فصل هفتم در این کتاب مورد بحث و تجزیه و تحلیل قرار گرفته است. در فصل هشتم عزت نفس، اعتماد به نفس و خود باوری مورد بحث قرار گرفته است، و در فصل آخر فواید بازی و نقش آن در خلاقیت، پرورش احساسات مورد بررسی قرار داده شده است.

فریدون محمدی _ بهمن ماه ۱۳۹۷

کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی (روانشناسی کودک و نوجوان)

فهرست مطالب

عنوان	مطالب
فصل اول: عوامل مؤثر در رشد کودک	۱
مقدمه:	۲
رشد فردی و اخلاقی	۲
اصول و عوامل مؤثر در رشد	۳
اصول روان‌شناسی رشد	۳
تفاوت‌های فرهنگی در رشد	۸
تفاوت‌های فرهنگی شرق و غرب	۱۰
مراحل رشد پیش از تولد	۱۲
تأثیر عوامل محیطی در رشد	۱۴
ارتباط مؤثر والدین با فرزندان	۱۶
مبانی روان‌شناختی ارتباط مؤثر والدین با فرزندان	۱۷
راهکارهایی برای برقراری ارتباط مؤثر با فرزندان	۱۹
مشاوره ژنتیک	۲۳
اهمیت مشاوره ژنتیک	۲۴
اهداف انجام مشاوره ژنتیک	۲۴
علل انجام مشاوره ژنتیک	۲۵
نیازهای اساسی کودکان در رشد	۲۵
بحث و نتیجه‌گیری	۲۷
فصل دوم: رشد از دیدگاه اسلام	۲۹
مقدمه	۳۰
مراحل رشد قبل از تولد	۳۰
مراحل رشد بعد از تولد	۳۰
تأثیر عامل خانواده بر رشد از دیدگاه اسلام	۳۱
عامل شیوه تربیتی و برنامه ریزی برای رشد از نظر اسلام	۳۱
مراحل رشد بعد از تولد از دیدگاه اسلام	۳۲

عوامل ارثی (قبل از تولد) و تاثیر آنها در رشد.....	۳۲
عامل تفاوت‌های فردی و تاثیر آن بر رشد از دیدگاه اسلام.....	۳۳
هدف رشد از دیدگاه اسلام.....	۳۳
اهمیت خانواده برای کودکان و نوجوانان.....	۳۴
خانواده و اهمیت آن در دوره کودکی.....	۳۴
اهمیت خانواده در دوران نوجوانی.....	۳۵
اهمیت خانواده = سلامت خانواده.....	۳۶
رشد اخلاقی از دیدگاه اسلام.....	۳۶
شاخصه های حلاق واقعی و مورد نظر اسلام.....	۳۷
نظر روانشناسان در مورد رشد.....	۳۷
نظریه پیازه و کلبگ.....	۳۸
بحث و نتیجه گیری.....	۴۱
فصل سوم: خصوصیات کودکان از تولد تا دوره نوجوانی.....	۴۳
مقدمه.....	۴۴
رفتار کودک از بدو تولد تا سن ۱۵ سالگی.....	۴۴
خصوصیات کودکان در شش ماه اول زندگی.....	۵۱
خصوصیات کودکان در شش ماه دوم زندگی.....	۵۳
خصوصیات کودکان در شش ماهه سوم زندگی.....	۵۷
رشد کودک هجده ماهه.....	۵۸
خصوصیات کودکان در شش ماه چهارم زندگی.....	۶۲
خصوصیات کودک در سن ۲ سالگی.....	۶۳
خصوصیات کودک در سن ۳ سالگی.....	۶۹
خصوصیات کودک در سن ۴ سالگی.....	۷۴
خصوصیات کودک چهار ساله و نحوه رفتار با وی.....	۷۶
خصوصیات کودک در سن ۵ سالگی.....	۷۸
خصوصیات کودک در سن ۶ سالگی.....	۸۲
خصوصیات کودک در سن ۷ سالگی.....	۸۴
خصوصیات کودک در سن ۸ سالگی.....	۸۶

۸۸		خصوصیات کودک در سن ۹ سالگی
۹۱		خصوصیات کودک در سن ۱۰ سالگی
۹۲		بحث و نتیجه گیری
۹۵		فصل چهارم: اختلالات کودک
۹۶		مقدمه
۹۶		راهکار برای درمان اختلالات رفتاری کودکان
۹۸		اختلال شخصیت ضداجتماعی یا سلوک
۹۸		تشخیص ویژگی های بالینی
۹۹		سنین ابتلا به اختلال سلوک
۱۰۱		روان درمانی فردی
۱۰۱		گروه درمانی
۱۰۱		خانواده درمانی
۱۰۱		دارو درمانی
۱۰۲		مراقبت و بستری
۱۰۲		اختلال اضطرابی
۱۰۲		تنیدگی (استرس) یا اضطراب
۱۰۳		علل اضطراب
۱۰۴		علائم فیزیولوژیکی اختلالات اضطرابی
۱۰۵		علائم روانشناختی اختلالات اضطرابی
۱۰۵		مدرسه هراسی کودکان
۱۰۸		ویژگی های کودکان مدرسه هراس و شناخت علل این موضوع
۱۰۸		ویژگی های کودکان که از مدرسه می هراسند
۱۱۰		اختلالات خلقی در کودکان
۱۱۰		انواع اختلالات خلقی
۱۱۲		تشخیص اختلالات خلقی
۱۱۲		درمان اختلالات خلقی
۱۱۳		علل اختلالات خلقی در کودکان
۱۱۴		تکانشگری و رفتارهای مخرب کودک

۱۱۵	افسردگی در کودکان و نوجوانان
۱۱۶	انواع افسردگی در کودکان و تفاوت آن‌ها
۱۱۸	دلایل افسردگی در کودکان و نوجوانان
۱۱۸	نشانه‌های افسردگی در کودکان
۱۱۹	علائم عمومی افسردگی
۱۱۹	نشانه‌های افسردگی کودکان مربوط به دوران پیش از مدرسه یا دوران دبستان
۱۲۰	نشانه‌های افسردگی در بین نوجوانان
۱۲۱	روش‌های تشخیص افسردگی در کودکان
۱۲۲	روش‌های درمان افسردگی در کودکان
۱۲۳	درمان افسردگی در نوجوانان
۱۲۳	تاثیر وراثت در افسردگی
۱۲۳	اختلالات تغذیه
۱۲۴	پراشتهایی عصبی (جوع)
۱۲۴	ویژگی‌های پراشتهایی عصبی
۱۲۵	بی‌اشتهایی عصبی
۱۲۵	علائم و نشانه‌های جسمانی بی‌اشتهایی
۱۲۶	علائم و نشانه‌های احساسی و رفتاری بی‌اشتهایی عصبی
۱۲۹	عوارض بی‌اشتهایی عصبی
۱۳۰	کودکان عقب مانده ذهنی
۱۳۰	طبقه‌بندی‌های عقب‌ماندگی ذهنی
۱۳۴	تشخیص عقب‌ماندگی
۱۳۵	علل عقب‌ماندگی ذهنی کودکان
۱۴۱	بیماری اوتیسم در کودکان
۱۴۱	علل اوتیسم چیست؟
۱۴۲	اختلالات طیف اوتیسم کدامند؟
۱۴۳	ناتوانی‌های کودکان اوتیسمی کدامند؟
۱۴۳	علائم و نشانه اوتیسم
۱۴۵	علائم و نشانه‌های بیماری اوتیسم در کودکان

۱۴۵	سن طلایی درمان اوتیسم
۱۴۶	اختلال گفتاری در کودکان
۱۴۷	مشاوره، تشخیص و درمان لکنت
۱۴۷	درمان اختلال گفتار در بزرگسالی
۱۴۷	حملات صرع و تشنج در کودکان
۱۴۸	علائم تشنج کودکان
۱۴۸	بحث و نتیجه گیری
۱۵۱	فصل پنجم: خلاقیت
۱۵۲	مقدمه
۱۵۳	تفاوت نوآوری یا ابداع با خلاقیت
۱۵۳	خصوصیات افراد خلاق
۱۵۴	راههای پرورش خلاقیت
۱۵۸	دستاوردهای مادی خلاقیت
۱۶۰	دستاوردهای غیرمادی خلاقیت
۱۶۳	خلاقیت علمی، فن آورانه و هنری
۱۶۵	مراحل فرآیند خلاقیت
۱۶۷	فرق خلاقیت با هوش
۱۶۸	آیا هوش و خلاقیت رابطه مستقیم دارند؟
۱۶۸	آیا هوش لازمه‌ی خلاقیت است؟
۱۶۹	روشهای پرورش خلاقیت کودکان
۱۷۲	راههای پرورش خلاقیت در کودکان
۱۷۳	تکنیکهای موفقیت و خلاقیت برای نوجوانان
۱۷۴	محورهای اصلی مهندسی ذهن برای خلاقیت همه جانبه
۱۷۶	بحث و نتیجه گیری
	فصل ششم: تاثیر اینترنت، ماهواره، تلویزیون و تلفن همراه بر رشد کودکان و نوجوانان
۱۷۹	
۱۸۰	مقدمه

۱۸۰	تأثیرات اینترنت بر کودکان و نوجوانان
۱۸۳	تأثیرات ماهواره بر کودکان و نوجوانان
۱۸۴	آسیب‌های ماهواره و راهکارهای رویارویی با آن
۱۸۵	پیامدهای استفاده از رسانه‌های جمعی
۱۸۷	تأثیر تلویزیون بر کودکان و نوجوانان
۱۸۸	خشونت
۱۸۹	تأثیر تلویزیون در رشد سالم کودکان
۱۹۰	مضامین جنسی
۱۹۲	تأثیر تلفن همراه بر کودکان و نوجوانان
۱۹۴	محاسن و معایب استفاده از تلفن همراه
۱۹۹	ممنوعیت استفاده از تلفن همراه در کلاس درس
۱۹۹	مشکلات اینترنت و ماهواره برای کودکان و نوجوانان
۲۰۰	تأثیر اینترنت بر مهارت‌های اجتماعی
۲۰۱	اینترنت و خانواده
۲۰۴	اعتیاد الکترونیکی
۲۰۵	بازی‌های رایانه‌ای
۲۰۷	تأثیر اینترنت بر مهارت‌های اجتماعی فرزندان از بعد جنسی
۲۰۷	پیامدهای استفاده‌ی آسیب‌زا از اینترنت
۲۱۱	بحث و نتیجه‌گیری
۲۱۳	فصل هفتم: نوجوانی
۲۱۴	مقدمه
۲۱۴	تعریف نوجوانی
۲۱۵	ویژگی‌های عمومی دوره نوجوانی
۲۲۰	تعریف بلوغ
۲۲۰	بلوغ جنسی در دختران
۲۲۰	بلوغ جنسی در پسران
۲۲۱	بلوغ زودرس و بلوغ دیررس
۲۲۲	عوامل موثر بر رشد شروع سن بلوغ

۲۲۳	عوامل مؤثر بر شروع بلوغ
۲۲۴	مراحل بلوغ
۲۲۵	سن بلوغ دختران و پسران
۲۲۵	علائم و سن بلوغ جنسی در دختران و پسران
۲۲۵	نشانه‌های بلوغ در دختران
۲۲۷	نشانه‌های بلوغ در پسران
۲۲۸	تغییرات خلق و خوی پسران در دوران بلوغ
۲۲۸	بلوغ فکری در دوره نوجوانی
۲۲۹	نشانه‌های بلوغ فکری
۲۲۹	اهمیت دوره نوجوانی
۲۳۱	بحران هویت در دوره نوجوانی
۲۳۱	تعریف هویت
۲۳۱	بحران هویت
۲۳۲	عوارض بحران هویت
۲۳۳	شیوه‌های شناخت نوجوانان دارای هویت مثبت و موفق
۲۳۳	شیوه‌های مختلف شکل‌گیری هویت
۲۳۴	انواع هویت‌یابی نوجوانان
۲۳۶	اجزاء تشکیل‌دهنده هویت
۲۳۹	عوامل مؤثر بر شکل‌گیری هویت
۲۴۲	مفهوم بزه و بزهکار
۲۴۳	تعریف بزهکاری
۲۴۴	علل و عوامل بزهکاری نوجوانان
۲۴۴	عوامل مؤثر در ایجاد بزهکاری نوجوانان
۲۴۵	زمینه‌ها و علل پیدایش بزه و بزهکاری
۲۴۵	ویژگی‌های نوجوانان بزهکار
۲۴۶	درمان بزهکاری
۲۴۶	پرخاشگری در نوجوانان
۲۴۷	علائم خشم

۲۴۸	تأثیر هورمون‌ها بر خشم نوجوان
۲۴۸	عوامل مؤثر بر خشم نوجوان
۲۴۸	عواملی که سبب پرخاشگری نوجوان
۲۴۹	مراحل مدیریت خشم
۲۵۰	تعریف اعتیاد
۲۵۱	عوامل مؤثر در اعتیاد نوجوانان
۲۵۳	مشکلات تحصیلی نوجوانان
۲۵۵	عوامل ترک تحصیل نوجوانان
۲۵۵	بحث و نتیجه‌گیری
۲۵۷	فصل هشتم: عزت نفس
۲۵۸	مقدمه
۲۵۸	ماهیت عزت نفس
۲۵۹	پیش نیاز عزت نفس چیست؟
۲۵۹	نحوه شکل‌گیری عزت نفس
۲۶۱	علل پیدایش عزت نفس
۲۶۲	نشانه‌های عزت نفس
۲۶۳	فواید عزت نفس زیاد برای نوجوانان
۲۶۷	تعریف عزت نفس از دید دکتر هریس کلمس
۲۶۸	نشانه‌های عزت نفس سالم و عزت نفس ناسالم
۲۶۹	خودباوری
۲۷۲	ویژگی‌های افراد دارای عزت نفس زیاد
۲۷۳	ویژگی‌های افراد دارای عزت نفس کم
۲۷۴	مثبت اعتماد به نفس
۲۷۴	تکنیک‌های ساده برای افزایش اعتماد به نفس
۲۷۵	تفاوت عزت نفس و اعتماد به نفس
۲۷۶	راه‌های تقویت عزت نفس از نظر قرآن و روایات
۲۷۷	بحث و نتیجه‌گیری

فصل نهم: بازی و نقش آن در شکل‌گیری شخصیت کودک و نوجوان..... ۲۷۹

۲۸۰	 مقدمه
۲۸۰	 تعریف بازی
۲۸۱	 تعریف بازی از دیدگاه روانشناسی بازی
۲۸۲	 نظریه‌های بازی
۲۸۳	 اهمیت بازی در کودکان
۲۸۴	 عوامل موثر در بازی کودکان
۲۸۵	 تاثیر هوش در بازی
۲۸۶	 ارزشهای بازی
۲۸۶	 چهره‌های بازی
۲۸۷	 خصایص بازی کودکان
۲۸۸	 نقش بازی در جریان افزایش سن کودک
۲۸۸	 بازی و سازگاری اجتماعی کودک
۲۸۸	 فواید بازی‌های کودکان و چند نکته مهم
۲۸۹	 ارزش‌های بازی‌های کودکان
۲۹۰	 انواع بازی کودکان
۲۹۳	 انواع بازی‌های مورد علاقه کودکان
۲۹۵	 بحث و نتیجه‌گیری
۲۹۷	 منابع
۲۹۷	 منابع فارسی
۳۰۲	 منابع لاتین